

76. İNSAN SÛRESİ

Bu sûrenin Medîne’de gönderildiğine dâir bazı rivâyetler varsa da, konusu ve üslubu, onun Me kke’de nazil olduğunu göstermektedir. Adını birinci ayetinden alan sûre, aynı ayette geçen “Dehr: çok uzun zaman” adıyla da bilinmektedir. 31 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne göderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb’imin adıyla, O’nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O’nun adına okuyor, söylüyorum:

İ. İnsanın basit bir varlık olarak yaratılmasının **üzerinden**, gerek topraktan ilk yaratıldığı sırada, gerek anne karnında iken, yaratılış dönemlerinde olgunluk düzeyine ulaşincaya kadar, henüz adının sanının **anılmadığı nice çağlar geçmedi mi?** Kibre kapılarak Rabb’ine boyun eğmekten kaçınan

insan, bir zamanlar bir hiç olduğunu ve Allah'ın lütfu sayesinde yaratılıp olgunlaştırıldığını hiç düşünmüyor mu?

2. Doğrusu Biz insanı, erkek ve kadından gelen bileşik bir tohumdan yarattık ve onu bu dünya hayatında sınavdan geçirip yükseltmek için ışıtme, görme ve düşünme yeteneğine sahip akıllı, üstün ve becerikli bir varlık kıldık.

3. Ayrıca ona, doğru ile yanlış birbirinden ayırt etme yeteneği bahsettik. Bununla da yetinmeyip, hakîkati apaçık ortaya koyan ayetler göndererek **ona doğru yolu gösterdik** ve seçimi kendisine bıraktık; **ya şükreden** bir kul olur, **ya da** vefasız bir **nankör!** Fakat şunu bilin ki:

4. En büyük nankörlüğü yaparak ayetlerimizi reddeden kâfirler için, cehennemde zincirler, prangalar ve alev alev yanan bir ateş hazırladık!

5. Âyetlerimize iman eden dürüst ve erdemli

kimselere gelince, onlar cennette, karışımında kâfur gibi hoş kokular bulunan bir kadehten cennet şarabı içecekler.

6. Bu içecek, Allah'ın kullarının diledikleri gibi akıtarak kana kana içtikleri tatlı ve serin bir kaynaktır.

Peki, kimlerdir bu bahtiyâr kullar?

7. Onlar, gerek Allah'a, gerek insanlara verdikleri sözlerini yerine getirir, tehlikesi her tarafı saracak olan o korkunç G ü n hesaba çekilmekten korkarlar.

8. Mala mülke karşı yüreklerinde sevgi duydukları hâlde, sırf Allah rızası için yoksulu, yetimi ve esiri doyurur, onlara maddî mânevî her türlü yardım ve desteği sağlamak için çırpınırlar.

9. Bunca iyilikleri yaparken de, içlerinden derler ki : “Biz sizi yalnızca Allah rızası için doyuruyoruz; sizden herhangi bir karşılık,

bir teşekkür beklemiyoruz.”

10. “Çünkü biz, asık suratlı ve dehşet verici
Gün gelip çattığında, **Rabb'imizin** huzurunda
hesaba çekilmekten **korkuyoruz.”**

11. Allah da bu davranışlarına karşılık **onları o**
korkunç **Günün dehşetinden koruyacak ve**
gözlerine **aydınlık**, yüreklerine **sevinç**
verecektir.

12. V e Allah yolunda mücâdele verirken
karşılaştıkları sıkıntılara **sabırla**
direnmelerinden dolayı, onları muhteşem
meyvelerle donatılmış **bahçeler ve** hâlis **ipekten**
elbiseler **ile ödüllendirecektir.**

13. Orada, altın işlemeli **koltuklara yaslanıp**
sonsuz mutluluğu tadacaklar **ve ne yakıcı bir**
Güneş görecekler orada, ne Ay; ne sıcak **ve ne**
de dondurucu bir soğuk!

14. Çünkü cennet ağaçlarının huzur ve esenlik
veren **gölgeleri onları bürüyecek, meyveleri**

—ellerini uzatsalar alacakları şekilde— önlerinde eğildikçe eğilecektir.

15. Etraflarında gümüş tepsiler, billur kadehler sunan hizmetçiler dönüp duracak.

16. Dünyada eşi benzeri görülmemiş gümüş gibi parlak, kristal kadar berrak kadehler, sürahiler ve tepsiler ki, onları zevklerine göre, diledikleri renk, desen, şekil ve ölçüye göre ayarlayacaklar.

17. Ayrıca onlara, cennete özgü zencefil kokulu hârîka içeceklerle dolu kadehler sunulacak.

18. Bunun kaynağı cennette bir pınardır ki, orada “Selsebil” adıyla anılır.

19. Etraflarında, cennet hizmetkârları olarak yaratılmış ölümsüz gençler pervane gibi dolaşacaklar. Öyle pak, öyle temiz hizmetkarlar ki, onları görünce, etrafa saçılmış birer inci tanesi sanırsın.

20. Her nereye baksan, muhteşem güzellikte nîmetler ve muazzam bir kudret, zenginlik ve saltanat göreceksin.

21. Cennette yaşayanlar, yeşil ipekten ve atlastan hârika işlemeli elbiseler giyinecek, göz kamaştıran altın ve gümüş bilezikler takınacaklar ve Rableri onlara, tadı iliklere kadar işleyen tertemiz bir içecek ikram edecek.

22. Ve onları şu sözlerle kutlayacak: “İşte buyurun, sizin mükâfâtınız budur; Benim uğr u m d a harcadığınız çabalar gerçekten takdire şâyan görülmüş ve işte böyle ödüllendirilmiştir!”

23. Ey Şanlı Elçi! Emîn ol ki, bu Kur'an'ı sana gönderen Biziz!

24. Öyleyse, Rabb'inin hükmü gerçekleşinceye kadar, kafirlerin yapıp ettikler ine sabret; onlardan hiç bir nanköre, hiçbir günahkâra boyun eğme! İnkârcıların hatırı için

Kur'an ilkelerinden zerre kadar taviz verme; onlar seni susturmak veya senden taviz koparmak için ne kadar baskı yaparlarsa yapsınlar, asla geri adım atma!

25. Bu kutlu yolculuğunda sana azık olması için, **Rabb'inin** adını övgülerle yücelterek, O'nun yaratıcılığında tezahür eden mükemmel sıfatlarını dâimâ gündeme getirerek **sabah akşam an!**

26. Ve gecenin bir parçasında, sıcacık yatağını terk ederek **O'nun huzurunda** gözyaşlarıyla **secdeye kapan; gece boyunca, uzun uzun** Kur'an okuyarak, namaz kılarak, ilim ve tefekkürle meşgul olarak, en içten duâ ve yakarışlarla **O'nun şânını** yücelterek **tesbih et.**

Bu zâlimlerin, Allah'ın ayetlerine karşı çıkışlarının asıl sebebi nedir, bilir misiniz?

27. Çünkü onlar, şu peşin —ama gelip geçici— dünya nîmetlerini her şeyden daha çok **seviyor**, sonsuz nîmet ve azâbın bulunduğu asıl **önemli Günü** ise tamamen **ihmal ediyorlar.**

28. Oysa onları yaratan ve vücutlarını meydana getiren damarlarını, kaslarını, sinirlerini **ve eklem bağlarını sağlamlaştırarak** kendilerine güçlü ve sağlıklı bir beden bağışlayan **Biziz ve dilediğimiz anda** onları bu özelliklerden mahrum bırakıp hastalıklı ve felçli bir hâle getirebilir, yâhut hepsini derhal yok ederek **onların yerine benzerlerini getirebiliriz!**

29. İşte bu Kur'an, zâlimleri bekleyen korkunç azâbı haber veren bir uyarı, **bir hatırlatmadır; o hâlde,** dünya ve âhirette kurtuluş ve esenliğe ulaşmak **isteyen** Kur'an'ı izlesin ve dosdoğru **Rabb'ine** varan **bir yol tutsun.** Çünkü insanoğluna, doğruyu eğriden ayırt edebileceği akletme yeteneği ve seçme özgürlüğü bahşedilmiştir. Ancak bu özgürlük, mutlak ve sınırsız bir özgürlük değildir:

30. Şunu iyi bilin ki, Allah bu yola girmenizi **dilemediği takdirde siz,** değil hidâyete ermek, onu **dileyemezsiniz** bile. Eğer siz bir şeyler irâde edebiliyor, m uhâkeme yapabiliyor, birtakım

kararlar verebiliyorsanız, Allah size bu imkanları bağışladığı içindir. Hiç kuşkusuz O, tüm varlıklar üzerinde mutlak hâkimdir ve her şey O'nun kudret ve denetimi altındadır. Dolayısıyla, O'nun izin ve irâdesi olmadan hiçbir şey gerçekleşmez. Bununla birlikte **Allah**, doğru yola yönelmek isteyen hiç kimseyi bundan alıkoymaz; çünkü O, sonsuz kudret ve egemenlik sahibi olmakla birlikte, aynı zamanda her şeyin en doğrusunu **bilendir**, her konuda en âdil hükmü veren, sonsuz hikmetiyle her şeyi yerli yerince yapan bir **hakîmdir**. Öyle ki:

31. O, dilediğini rahmetine katar. Öyleyse, O'nun rahmetine lââyık kullar olmaya çalışın! Ayetlerimizi red ve inkâr eden o **zâlimlere gelince, onlar için can yakıcı bir azap hazırlamıştır!**